

Vaste Commissie voor Taaltoezicht
Warandeborg 4 – 1000 BRUSSEL

Brussel, 24 maart 2009

Uw brief van:
Uw kenmerk:
Ons kenmerk: **40.196/I/N**
LR/MM

Betreft: taalgebruik in het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) Zenne en Zoniën.

De Nederlandse afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht (VCT) heeft in haar zitting van 2 maart 2009 uw vraag om advies in verband met het taalgebruik in het Centrum voor Algemeen Welzijnswerk (CAW) Zenne en Zoniën onderzocht.

Uw vraag luidt als volgt:

“Op 27 juni 2008 verleende u advies nr. 40.069 over het mondelinge en schriftelijke taalgebruik van personeelsleden en vrijwilligers van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW's).

Omdat de CAW's noch door het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk, noch door de overheid worden opgericht oordeelde u dat de oprichting van een CAW het resultaat was van het privé-initiatief als gevolg waarvan het Koninklijk Besluit van 18 juli 1966 houdende coördinatie van de wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken niet van toepassing was. De erkenning en subsidiëring door de overheid deed hieraan geen afbreuk.

Via de federale overheidsdienst Binnenlandse Zaken ontving ik een klacht dd. 15 mei 2008 van de heer [...], [...], 1500 Halle over het taalgebruik van een folder over een klachtenprocedure die het CAW Zenne en Zoniën gebruikt.

Het onderzoek van de gouverneur van Vlaams Brabant wees uit dat het CAW Zenne en Zoniën een vereniging van OCMW's is samengesteld uit de OCMW's van Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode, Hoeilaart, Overijse, Sint-Pieters-Leeuw en Halle, waar ook de zetel gevestigd is.

Deze vereniging wordt opgericht door een OCMW of OCMW's (hoofdstuk XII van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn).

Overeenkomstig artikel 4, §1, 1° van het besluit dd. 12 oktober 2001 ter uitvoering van het decreet van 19 december 1997 betreffende het algemeen welzijnswerk is het toegelaten dat een CAW een dergelijke vorm aanneemt.

Bijgevolg kan een CAW wel een publiekrechtelijk statuut hebben.

Mag ik u derhalve vragen taaladvies te willen geven over:

- *berichten, de mededelingen en formulieren, die hij rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft;*
- *de mondelinge en schriftelijke betrekkingen met particulieren?*

De Vlaamse Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin wordt op de hoogte gebracht.”

Daarop volgend stuurde de Vlaamse Minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin aan de VCT een afschrift van zijn brief van 12 november 2008 aan u gericht betreffende het taalgebruik in de CAW's. Daarin stelt hij:

“Graag wijs ik er u op dat slechts één van de 27 erkende autonome centra voor algemeen welzijnswerk – met name het CAW Zenne en Zoniën – opgericht is door een vereniging van OCMW's. Dit is in die zin een uitdovend gegeven dat thans een reorganisatie plaatsvindt van dit CAW naar een vzw-structuur. De procedure hieromtrent wordt eerlang voltooid.

Wat het gebruik van de talen door de CAW's betreft, lijkt mij de door het Steunpunt Algemeen Welzijnswerk uitgewerkte klachtenregeling in drie talen, volledig in overeenstemming te zijn met het advies van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht d.d. 27 juni 2008.”

De VCT, Nederlandse afdeling, bracht het volgende advies uit met 3 stemmen vóór en 2 tegen:

Uit de informatie verstrekt door uzelf en uw Vlaamse collega van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, blijkt dat het CAW Zenne en Zoniën als enige van de 27 erkende autonome centra voor algemeen welzijnswerk is opgericht onder de vorm van een vereniging van OCMW's en niet zoals alle anderen onder de vorm van een vzw. Er zou een reorganisatie in de zin van een vzw plaatsvinden.

Zolang het CAW Zenne en Zoniën in zijn initiële vorm van een vereniging van OCMW's bestaat, valt het wel onder de toepassing van de bij KB van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (SWT). Het is meer bepaald een gewestelijke dienst waarvan de werkkring gemeenten met een speciale taalregeling of met verschillende regelingen uit het Nederlandse taalgebied bestrijkt en waarvan de zetel gevestigd is in hetzelfde gebied (artikel 34, §1, a) SWT).

Dergelijke dienst stelt de berichten, mededelingen en formulieren die hij rechtstreeks aan het publiek richt en de formulieren die hij op dezelfde wijze afgeeft, in de taal of talen die ter zake opgelegd zijn door de plaatselijke diensten van de gemeenten waar zijn zetel gevestigd is (artikel 34, §1, derde lid SWT). Aangezien de zetel van het CAW Zenne en Zoniën gevestigd

is in Halle worden zij in het Nederlands gesteld. De wetgever heeft evenwel de algemene regel die artikel 34, §1, derde lid, SWT vooropstelt onmiddellijk zelf genuanceerd voor de

formulieren die rechtstreeks worden afgegeven: nochtans, wanneer de gewestelijke dienst gevestigd is in een gemeente zonder speciale taalregeling, geniet het publiek uit de gemeenten van het ambtsgebied die aan een andere taalregeling onderworpen zijn of die begiftigd zijn met een speciale taalregeling (in casu betreft het drie randgemeenten: Drogenbos, Linkebeek, Sint-Genesius-Rode) ten aanzien van de rechtstreeks afgegeven formulieren dezelfde rechten als in genoemde gemeenten (artikel 34, §1, derde lid, tweede zin SWT). Dit wil zeggen dat de formulieren die het CAW rechtstreeks aan het publiek uit de randgemeenten afgeeft, dan ook in het Nederlands en in het Frans moeten worden gesteld.

Wat de berichten, mededelingen en formulieren betreft die aan het publiek worden verstrekt door de bemiddeling van de plaatselijke diensten (d.w.z. via een interventie van OCMW, gemeente), deze worden gesteld in de taal of talen welke de diensten voor soortgelijke bescheiden moeten gebruiken (artikel 34, §1, derde lid, in fine SWT). In de taalhomogene gemeenten van het ambtsgebied worden zij in het Nederlands gesteld. In de randgemeenten behorend tot het ambtsgebied worden zij in het Nederlands en het Frans gesteld.

Tenslotte wordt in de betrekkingen met particulieren de taal gebruikt die te dezer zake is opgelegd aan de plaatselijke diensten van de woonplaats van de betrokken particulieren (artikel 34, §1, vierde lid SWT), d.w.z. het Nederlands in de taalhomogene gemeenten en de door betrokkene gebruikte taal (het Nederlands of het Frans) in de randgemeenten.

Twee leden wensen, op grond van artikel 14, § 3, van het KB van 4 augustus 1969 tot regeling van de rechtstoestand van de voorzitter en van de leden van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht en tot regeling van dezer werking, hun mening als volgt te geven:

“Ze menen dat in het onderhavige dossier duidelijk toepassing per analogiam dient te worden gemaakt van de omzendbrief Peeters.

Alwaar de bedoelde omzendbrief stelt dat een plaatselijke dienst in de taalgrensgemeenten en de randgemeenten van het Nederlandse taalgebied in zijn betrekkingen met particulieren in de regel het Nederlands gebruikt, moet dat ook gelden voor de instellingen die weliswaar zelf geen plaatselijke dienst zijn, maar waarop wat de taalwetgeving betreft, de regels zoals ze gelden voor de plaatselijke diensten worden toegepast.

In casu gaat het over de uitlegging van artikel 34, § 1, a) en 34, § 1, derde lid van de gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken.

De omzendbrief Peeters geeft voor het daarin bedoelde geval, m.n. de betrekkingen met particulieren door plaatselijke diensten van de randgemeenten, daaraan de volgende uitlegging: “gebruik van Nederlands. Bij wijze van uitzondering kan de particulier op uitdrukkelijk te herhalen verzoek kiezen voor het Frans”.

Beide leden men derhalve dat het antwoord op de vraag van de minister duidelijk dient te stellen dat dit CAW, als gewestelijke dienst, in zijn betrekkingen met particulieren uit de

randgemeenten gelegen in het Nederlandstalige taalgebied steeds het Nederlands dient te gebruiken. Bij wijze van uitzondering kan het CAW, telkens de particulier daar uitdrukkelijk om verzoekt, gebruik maken van het Frans.”